

eller ønskeligt, at man har denne dobbelte Afgjørelsesmaade, dels ved Justitsministeriets Beslutning og dels ved Dom. Jeg synes, man maatte kunne vælge en af Delene: Enten maa Justitsministeren have den afgjørende Myndighed, og saa skal denne Afgjørelse ikke kunne indantes for Domstolene, eller ogsaa bør han ikke have det, og saa bør den Vedkommende sagsøges ved Domstolen til at have sin Sagføreret forbrudt. — Der er dernæst opført en meget stor treetages Bygning, som hedder Sagførerraad med et Under-sagførerraad, et overordnet Sagførerraad og med en Indantelse igjen af det overordnede Sagførerraads Beslutning. Det forekommer mig at være et altfor stort Apparat til vore overordentlig smaa Forhold. Det forekommer mig dog, at man maatte kunne nøies med i det Allerhøjeste 2 Instanser, hvis man i det Hele taget skal gaa ind paa at have disse Sagførerraad til ene at afgjøre forskellige Sager vedkommende Sagførernes Virksomhed. Men hvorledes ere disse Sagførerraad, som nu altsaa skulle føre Kontrol med Sagførerne, sammenfatte? De ere sammenfatte alene af Sagførere. Nu er det dog høist mærkeligt, om Sagførerne i deres egne Sager — ganske mod, hvad der ellers tros om Folk — skulde kunne træffe en retfærdig Afgjørelse om deres egne Interesser. Det forekommer mig at være tvivlsomt. Jeg tror idetmindste ikke, at Publikum, som staar udenfor den eksklusive Sagførereftning og ikke ser, hvad der foregaar, vil have Tillid til, at det just er Publikums Interesse, der der høves for, men mest Sagførernes egne Interesser. Jeg tror derved slet ikke, at det er givet, at de Sagførere, som saaledes komme sammen fra forskellige Steder i en større Kreds, ville kunne kjende hinandens Virksomhed saaledes at de kunne bedømme de paagjældende Sager, at de have fornødent Kjendskab til de Spørgsmaal, som ville komme til at foreligge om en Sagførers Hæderlighed, om en Sagførers Dulighed, om en Sagførers passende Behandling af sine Klienter osv. Jeg tror virkelig, at det vilde være nyttigt for Sagførernes egen Skyld, at der kom nogle andre Elementer ind i et saadant Raad, at det kunde være saare gavnligt at der gaves Justitsministeriet Ret til at indsette et Par Lægmand og et Par Dommere i et saadant Sagførerraad; lad Sagførerne ogsaa have det store Flertal, lad dem selv vælge deres Formand, men skal Publikum have nogen Tillid til, at de Afgjørelser, som der finde Sted, i Virkeligheden ikke ere blot i Sagførernes egen Interesse, bliver man nødt til at tilsette dem et Element af Lægmand og Dommere. Dommerne ville især bedst være bekendte med alle paagjældende Forhold. Ja, alle disse Bestemmelser ere jo meget omfangsrige, og jeg tror, at jeg ikke behøver at gaa ind paa de forskellige Enkeltheder i alle disse Paragrafer. Jeg tror, at jeg har

tilstrækkelig tydelig udtalt min Mening ved at sige, at jeg finder, at dette Apparat, der her er foreslaaet, er altfor stort og altfor eksklusivt til at gjøre den tilsigtede Nytte. Jeg skal derfor ikke fortsætte disse Betragtninger længere. Jeg har anset det for min Pligt at fremsette de Betænkkeligheder, jeg har imod i dette Dieblit at give en ny Lov, væsentlig paa det samme Grundlag som det, der er givet ved Loven af 26de Mai 1868. Jeg har ønsket, at denne Sag kunde udsættes til Behandling samtidig med den ny Retsreforms Forelæggelse, men jeg har tillige fremsat mine Betragtninger, fordi jeg paa den ene Side fuldt ud erkjender med den høitærede Justitsminister, at det er en stor Lykke for et Land at have en dygtig og hæderlig Sagførerstand, og jeg erkjender, at der i den nuværende Sagførerstand, jeg tænker ikke blot paa Hovedstaden, hvor der jo er enkelte Stjerner baade af første og anden Rang, som kaste et Lys over det hele Sagførervæsen, men ogsaa, at der blandt Sagførerne ved Underretterne er kommet en stor Del særdeles dygtige og særdeles hæderlige Mænd tilstede, som virkelig ere Dommerne til megen Hjælp i Udførelsen af deres Gjerning, men derfor tror jeg ogsaa, at man vel kunde lade de Mangler, som nu ere tilstede, blive staaende endnu i de formodentlig kun faa Aar, der ere tilbage, til vi skulle gaa ind paa en ny Retsreform, for at vi da samtidig med denne kunde tage hele dette Spørgsmaal under Overveelse.

Wagen: Det foreliggende Lovforslag om Sagførervæsenet falder væsentlig i to Hovedbestanddele; det indeholder dels Bestemmelser angaaende de enkelte Sagførere, dels angaaende Sagførernes Organisation. Jeg skal tillade mig nogle Bemærkninger med Hensyn til hver af disse Bestanddele og da først med Hensyn til Reglerne om Afgang til Sagførervirksomheden. I saa Henseende bygger jo dette Forslag, som den ærede sidste Taler bemærkede, i det Væsentlige paa det Grundlag, som er givet ved Loven af 26de Mai 1868, blot med enkelte Skærpelser. Men det udtales isørigt i Motiverne, at Ministeriet endvidere har efter Overveelse fundet, at Loven af 26de Mai 1868, forsaavidt angaar Spørgsmaalet om Agangen til at udøve Sagførervirksomhed, hviler paa rigtige Grundsaetninger, og at Ministeriet derfor allerede fra dette principielle Synspunkt betragtet anser det for utilstedeligt at vende tilbage til den ældre Ordning. Særlig henvises der da til, at den Ordning, som Loven af 26de Mai 1868 har indført, ogsaa kan siges at have faaet europæisk Anerkjendelse. Der henvises navnlig til, at Sagførervæsenet for hele det tydske Rige har ordnet Sagførervæsenet paa en Maade, der i Grundtrækkene svarer til vor Lov af 26de Mai 1868. Det er nu en lignende Betragtning, som blev gjort gjæl-